

ΠΡΑΚΤΙΚΑ

Εργασίας του ερευνητικού έργου WorkAbility:

“Πρώθηση της απασχόλησης και της επιχειρηματικότητας των Ατόμων με Αναπηρία”

Τρίτη, 26 Απριλίου 2016

Φουαγιέ Υπογείου, Κτίριο ΚΕΔΕΑ (κόκκινο κτίριο), 3ης Σεπτεμβρίου, Παν/πολη ΑΠΘ

Η 1^η Συνάντηση Εργασίας του έργου Workability πραγματοποιήθηκε την Τρίτη 26 Απριλίου 2016, μετά την ολοκλήρωση του 1^{ου} Σεμιναρίου του έργου, στο Κέντρο Διάδοσης Ερευνητικών Αποτελεσμάτων (ΚΕ.Δ.Ε.Α) του Α.Π.Θ. (Φουαγιέ Υπογείου, κόκκινο κτήριο).

Στην συνάντηση συμμετείχαν εκπρόσωποι των εταιρών του έργου, δηλαδή του Α.Π.Θ. και του Ε.Ε.Θ., εκπρόσωποι των συλλόγων ΑμεΑ καθώς και Άτομα με Αναπηρία. Κατά τη διάρκεια της συνάντησης, έγινε μια ανοιχτή συζήτηση μεταξύ όλων των παρευρισκομένων σχετικά με την απασχόληση των Ατόμων με Αναπηρία.

Οι κύριοι θεματικοί άξονες της συζήτησης διαμορφώθηκαν ως εξής:

1) Καλές και κακές πρακτικές – παραδείγματα

Οι συμμετέχοντες κατέθεσαν την δική τους εμπειρία, περιγράφοντας συγκεκριμένες καταστάσεις και επισημαίνοντας αδυναμίες, δυσκολίες και εμπόδια που πρέπει να ξεπεραστούν.

Σε γενικές γραμμές ειπώθηκε πως οι επιχειρήσεις δεν έχουν την διάθεση να προσλάβουν άτομα με αναπηρία κυρίως λόγω των στερεοτυπικών προκαταλήψεων που υπάρχουν στην ελληνική κοινωνία. Επιπλέον, οι περισσότεροι εργοδότες δεν γνωρίζουν τι είδους προσαρμογές απαιτούνται για να απασχολήσουν ένα Άτομο με Αναπηρία. Αναφέρθηκαν ακόμα παραδείγματα εργοδοτών οι οποίοι κρατούν ιδιαίτερα αρνητική στάση απέναντι στους εργαζόμενους με αναπηρία. Προκειμένου να ξεπεραστούν οι αδυναμίες αυτές απαιτείται ευαισθητοποίηση και ενημέρωση των εργοδοτών.

Ωστόσο, αναφέρθηκαν καλές πρακτικές και παραδείγματα επιχειρήσεων οι οποίες προσλαμβάνουν άτομα με αναπηρία, όπως για παράδειγμα η αλυσίδα σουπερμάρκετ “ΜΑΣΟΥΤΗΣ”. Όπως επισημάνθηκε, πολλές επιχειρήσεις επιδιώκουν την ένταξη Ατόμων με Αναπηρία στο εργατικό τους δυναμικό, ώστε να ενισχύσουν το κοινωνικό τους προφίλ. Σε πολλές μάλιστα περιπτώσεις οι σχέσεις των εργαζομένων ΑμεΑ είναι καλύτερες με τους

εργοδότες παρά με τους υπόλοιπους εργαζόμενους ή τους πελάτες. Επίσης, στο πλαίσιο των δράσεων του έργου WorkAbility θα γίνει διάχυση τέτοιων καλών πρακτικών.

Επιπλέον, έγινε αναφορά στην αυτοαπασχόληση ως μια αποτελεσματική μορφή απασχόλησης των ΑμεΑ, αφού υπάρχουν πολλά παραδείγματα Ατόμων με Αναπηρία που ίδρυσαν τη δική τους επιχείρηση και κατάφεραν να τη διατηρήσουν μέχρι και σήμερα (π.χ. κατάστημα με είδη τσαγιού και βότανα, καθαριστήριο και άλλα).

Η δημιουργία κοινωνικών επιχειρήσεων αποτελεί επίσης μια ακόμη επαγγελματική διέξοδο για τα Άτομα με Αναπηρία, η οποία αξίζει να διερευνηθεί.

Οι ομιλητές επεσήμαναν ότι είναι απαραίτητη η ύπαρξη ενός κατάλληλου μηχανισμού επιτήρησης και όχι “ελέγχου”, ώστε να διασφαλίζεται ότι τα άτομα με αναπηρία θα απασχολούνται στις κατάλληλες θέσεις.

Συνεπώς, προκύπτει η ανάγκη δημιουργίας ενός ενιαίου δικτύου το οποίο θα πλαισιώνεται από διάφορους φορείς, για παράδειγμα τους συλλόγους των εργαζομένων, τον ΟΑΕΔ, τα Επιμελητήρια, τους φορείς εκπροσώπησης των ΑμεΑ. Το δίκτυο αυτό θα λειτουργεί σε σταθερή βάση και θα έχει έναν ρόλο εποπτικό αλλά και ταυτόχρονα ενημερωτικό και υποστηρικτικό, για τους εργοδότες αλλά και για τους εργαζόμενους. Το συγκεκριμένο δίκτυο θα συμβάλλει στη διαμόρφωση πολιτικών προτείνοντας αλλαγές και βελτιώσεις σε σχέση με την ισχύουσα νομοθεσία και τα τρέχοντα προγράμματα.

2) Υποστήριξη και συμβουλευτική των Ατόμων με Αναπηρία για την επαγγελματική τους αποκατάσταση

Οι συμμετέχοντες τόνισαν την ανάγκη ύπαρξης κατάλληλων προγραμμάτων συμβουλευτικής απασχόλησης που θα προετοιμάζουν κατάλληλα τα άτομα με αναπηρία, ώστε να μπορούν να διεκδικήσουν θέσεις εργασίας, προβάλλοντας το ανταγωνιστικό πλεονέκτημα που διαθέτουν.

Διαφαίνεται ότι κάποια Άτομα με Αναπηρία μπορεί να έχουν κάποιες ιδιαίτερες ικανότητες και κλίσεις, τις οποίες θα μπορούσαν να εκμεταλλευτούν επαγγελματικά. Για παράδειγμα αξίζει να σημειωθεί το γεγονός πως οι τυφλοί που εργάζονται ήδη ως τηλεφωνητές παρουσιάζουν ιδιαίτερα καλή απόδοση.

Το έργο φιλοδοξεί να αναπτύξει μια προσβάσιμη ηλεκτρονική “πλατφόρμα”, η οποία θα παρέχει την δυνατότητα στα ΑμεΑ να ενημερώνονται για τις κενές θέσεις εργασίας και να “ανεβάζουν” το βιογραφικό τους σημείωμα. Οι εργοδότες με τη σειρά τους θα έχουν τη δυνατότητα να αξιολογούν τα βιογραφικά σημειώματα τα οποία θα είναι διαθέσιμα στην “πλατφόρμα”.

3) Επιδοματική πολιτική και απασχόληση

Άτομα με Αναπηρία και εκπρόσωποι των συλλόγων τους, εξέφρασαν την άποψη ότι τα ΑμεΑ επιθυμούν να εργασθούν αλλά στις περισσότερες περιπτώσεις ο μισθός είναι χαμηλότερος από το επίδομα. Εάν ένα Άτομο με Αναπηρία βρει εργασία αυτομάτως το επίδομα του μειώνεται. Σε περίπτωση απόλυσης το άτομο αυτό αντιμετωπίζει μεγάλες γραφειοκρατικές δυσκολίες ώστε να του χορηγηθεί εκ νέου ολόκληρο το επίδομα. Συνεπώς, η χορήγηση επιδόματος λειτουργεί κατά κάποιον τρόπο αποτρεπτικά στο να εργαστεί ένα Άτομο με Αναπηρία, ιδιαίτερα όταν πρόκειται για θέσεις ορισμένου χρόνου απασχόλησης, ή πρακτικής άσκησης. Για τους παραπάνω λόγους, οι συμμετέχοντες συμφώνησαν ότι προκειμένου να προωθηθεί η απασχόληση των ΑμεΑ θα πρέπει να απεμπλακεί το επίδομα από την εργασία.

4) Εμπόδια στην απασχόληση των ατόμων με αναπηρία

Κατά την διάρκεια της συζήτησης τα Άτομα με Αναπηρία που παρευρίσκονταν στην συνάντηση μίλησαν για τις επιμέρους δυσκολίες που αντιμετωπίζουν για να βρουν εργασία όσοι είναι άνεργοι, αλλά και τις δυσκολίες που αντιμετωπίζουν καθημερινά όσοι ήδη εργάζονται. Αξίζει να αναφερθούν τα παρακάτω σημεία:

- Τα άτομα με κινητική αναπηρία αντιμετωπίζουν πολλά εμπόδια στην μετακίνησή τους, λόγω σημαντικών ελλείψεων σε θέματα προσβασιμότητας. Για να μπορέσει ένα άτομο με κινητική αναπηρία να εργαστεί απαιτούνται κατάλληλες προσαρμογές του εργασιακού χώρου, για παράδειγμα δημιουργία προσβάσιμης τουαλέτας.
- Οι τυφλοί, σε μεγάλο ποσοστό διαθέτουν πανεπιστημιακές σπουδές και έχουν παρακολουθήσει προγράμματα εκπαίδευσης και κατάρτισης, ωστόσο συναντούν σημαντικά εμπόδια στην εύρεση απασχόλησης, λόγω των προκαταλήψεων που υπάρχουν.
- Οι κωφοί αντιμετωπίζουν έντονες δυσκολίες στο θέμα της επικοινωνίας και χρειάζονται ειδικό τεχνολογικό εξοπλισμό. Κατ' επέκταση οι κωφοί που ήδη εργάζονται δυσκολεύονται να επικοινωνήσουν με τους συναδέλφους και τους εργοδότες τους. Επιπλέον, οι κωφοί δυσκολεύονται να βρουν εργασία γιατί κατά κανόνα δεν έχουν επαγγελματική κατάρτιση.
- Οι περισσότερες ιστοσελίδες των επιχειρήσεων δεν είναι προσβάσιμες σε Άτομα με Αναπηρία.

5) Προτάσεις για προώθηση της απασχόλησης των ΑμεΑ στα πλαίσια του έργου

Οι παρευρισκόμενοι εξέφρασαν επίσης ιδέες και απόψεις προκειμένου να βελτιωθεί η κατάσταση και να ενισχυθεί η απασχόληση των ΑμεΑ. Οι εκπρόσωποι των δύο εταιρών του έργου, του Α.Π.Θ. και του Ε.Ε.Θ., λαμβάνοντας υπόψη τα σχόλια και τις επιστημόσεις των συμμετεχόντων στη συνάντηση, πρότειναν τα εξής:

- Δημιουργία και προβολή τριών βίντεο (διάρκειας τριών λεπτών το καθένα), τα οποία θα παρουσιάζουν τις ανάγκες και τις ικανότητες των Ατόμων με Αναπηρία,

ξεχωριστά για κάθε μορφή αναπηρίας, δηλαδή για κινητική αναπηρία, τύφλωση και κώφωση.

- Δημιουργία ενός φυλλαδίου για την ενημέρωση και ευαισθητοποίηση των εργοδοτών σε θέματα αναπηρίας
- Οργάνωση στοχευμένων ημερίδων και ενημερωτικών συναντήσεων για τις επιχειρήσεις με θέμα την απασχόληση των ΑμεΑ

